

MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ
KURSSILIITE
Puhallimet

Puupuhaltimiensoiton peruskurssi 1
(huilu, klarinetti, oboe, fagotti, saksofoni, panhuilu)

Tavoitteet

Oppilas oppii instrumenttinsa soittotekniikan ja äänenmuodostuksen alkeita, tutustuu instrumentilleen tehtyihin helppoihin sävellyksiin ja saa valmiuksia esiintyä pienimuotoisissa musiikkitilaisuuksissa.

Sisältö

Ohjelmiston harjoittaminen peruskurssin 1 ohjelmistoluettelon mukaan (kurssisuorituksessa esitettävä ohjelma mukaan lukien):

- a) etydejä ja harjoituksia opettajan harkinnan mukaan
- b) kuusi sävellystä
- c) kahdeksan duuri- ja molliasteikkoa (harmoninen, melodinen tai luonnollinen) kolmisointuineen, vähintään yhden oktaavin alalla
- d) prima vista –soittoa

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintyminen lukuvuosittain

II Kurssisuoritus

- a) kaksi etydiä
- b) kaksi sävellystä
- c) asteikkoja ja kolmisointuja lautakunnan valinnan mukaan
- d) prima vista -tehtävä

Ohjelmaan voi sisältyä aikamme musiikkia ja kamarimusiikkia. Osa ohjelmasta soitetaan ulkoa.

Arviointi

suoritettu / uusittava

prima vista suoritettu / uusittava

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 1, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumiseen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu puupuhaltimiensoiton peruskurssi

1

Puupuhaltimien soiton peruskurssi 2
(huilu, klarinetti, oboe, fagotti, saksofoni, panhuilu)

Tavoitteet

Oppilaan soiton perustekniikka ja äänenmuodostus sekä hänen kykynsä musiikilliseen ilmaisuun kehittyvät. Hän tutustuu eri tyylikausia edustaviin instrumentilleen tehtyihin helpohkoihin sävellyksiin. Oppilaan esiintymiskokemus karttuu erilaisissa musiikkitilaisuuksissa.

Sisältö

Ohjelmiston harjoittaminen peruskurssin 2 ohjelmistoluettelon mukaan (kurssisuorituksessa esitettävä ohjelma mukaan lukien):

- a) etydejä opettajan harkinnan mukaan
- b) yhdeksän pienimuotoista sävellystä tai laajamuotoisen sävellyksen osaa
- c) 16 duuri- ja molliasteikkoa (harmoninen, melodinen tai luonnollinen) kolmisointuineen, vähintään yhden oktaavin alalla
- d) prima vista –soittoa

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintyminen lukuvuosittain

II Kurssisuoritus

- a) kaksi etydiä
- b) kolme pienimuotoista sävellystä tai laajamuotoisen sävellyksen osaa
- c) asteikkoja ja kolmisointuja lautakunnan valinnan mukaan
- d) prima vista -tehtävä

Ohjelmaan voi sisältyä aikamme musiikkia ja kamarimusiikkia. Osa ohjelmasta soitetaan ulkoa.

Arviointi

asteikolla 1-5

prima vista suoritettu / uusittava

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 2, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumiseen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu puupuhaltimiensoiton peruskurssi

2

Puupuhaltimien soiton peruskurssi 3
(huilu, klarinetti, oboe, fagotti, saksofoni, panhuilu)

Tavoitteet

Oppilas hallitsee instrumenttinsa soittotekniikan ja äänenmuodostuksen perustaidot, tuntee instrumentilleen sävellettyä eri tyylikausia edustavaa musiikkia ja kykenee ilmaisemaan itseään musiikin keinoin. Oppilas saa lisää esiintymisvarmuutta ja kykenee pienimuotoisien musiikkikokoonaisuuksien esittämiseen konserttitilanteissa. Oppilas kykenee musisoimaan yhdessä toisten kanssa pienissä kokoonpanoissa ja puhallinorkesterissa.

Sisältö

Vähintään seuraavan ohjelmiston harjoittaminen peruskurssin 3 ohjelmistoluettelon mukaan (kurssisuorituksessa esitettävä ohjelma mukaan lukien):

- a) etydejä opettajan harkinnan mukaan
- b) 12 pienimuotoista sävellystä tai laajamuotoisen sävellyksen osaa
- c) kaikki duuri- ja molliasteikot (melodinen tai harmoninen) kolmisointuineen sekä kromaattinen asteikko
- d) prima vista -soittoa

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelman harjoittaminen ja esiintyminen lukuvuosittain

II Kurssisuoritus

- a) kaksi etydiä
- b) neljä pienimuotoista sävellystä tai laajamuotoisen sävellyksen osaa
- c) asteikkoja ja kolmisointuja lautakunnan valinnan mukaan
- d) prima vista -soittoa

Ohjelmaan voi sisältyä aikamme musiikkia ja kamarimusiikkia. Osa ohjelmasta soitetaan ulkoa.

Arviointi

asteikolla 1-5

prima vista asteikolla 1-5

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 3, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumiseen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu puupuhaltimiensoiton peruskurssi 3

Puupuhaltimien soiton I kurssi (huilu, klarinetti, oboe, fagotti, saksofoni, panhuilu)

Tavoitteet

Oppilas kehittää monipuolisesti soittotekniikkaansa ja tutustuu peruskurssitasoa vaativampaan eri tyylikausia edustavaan instrumentilleen sävellettyyn musiikkiin. Oppilas harjaantuu itsenäiseen työskentelyyn, hänen musiikillinen ilmaisukykynsä laajenee ja esiintymistaitonsa varmistuvat. Oppilas kykenee musiikilliseen vuorovaikutukseen musisoidessaan yhdessä toisten kanssa.

Sisältö

Vähintään seuraavan ohjelmiston harjoittaminen I kurssin ohjelmistoluettelon mukaan:

- a) etydejä opettajan harkinnan mukaan
- b) kolme laajamuotoista teosta (sonaattia, konserttoa tai vastaavaa)
- c) kuusi pienimuotoista teosta (säestyksellisiä ja/ tai soolosävellyksiä)
- d) kaikki duuri- ja molliasteikot (harmoninen tai melodinen), kokosävelasteikot ja kromaattinen asteikko, vähintään kahden oktaavin alalla, kolmisoinnut ja V7-soinnut
- e) prima vista -soittoa

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintyminen lukuvuosittain

II Kurssisuoritus

- a) kaksi etydiä
- b) yksi laajamuotoinen teos
- c) oppilas laatii opettajansa kanssa monipuolisen konserttiohjelman, jonka soiva kesto on vähintään 20 min. Ohjelmaan voi sisältyä aikamme musiikkia ja kamarimusiikkia.
- d) asteikkoja ja sointukulkuja lautakunnan valinnan mukaan
- e) prima vista -tehtävä

Osa ohjelmasta soitetaan ulkoa.

Arviointi

asteikolla 1-5

prima vista asteikolla 1-5

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

puupuhaltimiensoiton peruskurssi 3
musiikin perusteet 5, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumiseen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu puupuhaltimiensoiton I kurssi

Huilun- ja klarinetinsoiton C-kurssi
LISÄOPETUS

Tavoitteet

Oppilas hallitsee eri musiikkityylien edellyttämiä tulkintatapoja ja soittotekniikoita. Hän harjaantuu ylläpitämään monipuolista ohjelmistoa sekä suunnittelemaan ja kohtalaisen laajoja musiikkikokonaisuuksia konserttitilanteessa. Oppilaan musiikillinen ilmaisukyky monipuolistuu, esiintymisvarmuus lisääntyy ja musiikilliset vuorovaikutustaidot kehittyvät. Oppilas kykenee itsenäiseen harjoitteluun, osaa arvioida edistymistään ja kykenee löytämään tarvittaessa uudenlaisia lähestymistapoja ja ratkaisumalleja.

Sisältö

Vähintään seuraavan ohjelmiston harjoittaminen C-kurssin ohjelmistoluettelon mukaan:

- etydejä opettajan harkinnan mukaan
- kaksi konserttoa tai vastaavaa teosta eri säveltäjiltä
- kaksi sonaattia tai vastaavaa teosta eri säveltäjiltä
- kaksi pienimuotoista sävellystä eri säveltäjiltä
- kaksi soolosävellystä eri säveltäjiltä
- asteikkoja ja sointukulkuja

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintymisen lukuvuosittain

II Kurssisuoritus

Oppilas valmistaa vähintään 25 minuuttia kestävä ohjelman, joka sisältää teoksia eri tyylikausilta vähintään C-kurssin ohjelmistoluettelon mukaan:

- yksi konsertto tai vastaava sävellys
- yksi sonaatti tai vastaava sävellys
- yksi pienimuotoinen säestyksellinen sävellys
- yksi soolosävellys

Osa ohjelmasta soitetaan ulkoa ja lisäksi soitetaan teknisen valmiuden koe:

- kolme etydiä, joista soitetaan lautakunnan valitsema
- asteikkoja ja sointukulkuja lautakunnan valinnan mukaan

Arviointi

asteikolla 1-5 (täsmennettynä asteikolla 1 – 25)

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

musiikin laaja oppimäärä

säveltäpailun C-kurssi, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumisen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Oboen-, fagotin- ja saksofoninsoiton C-kurssi	LISÄOPETUS
--	------------

Tavoitteet

Oppilas hallitsee eri musiikkityylien edellyttämiä tulkintatapoja ja soittotekniikoita. Hän harjaantuu ylläpitämään monipuolista ohjelmistoa sekä suunnittelemaan ja kohtalaisen laajoja musiikkikokonaisuuksia konserttitilanteessa. Oppilaan musiikillinen ilmaisukyky monipuolistuu, esiintymisvarmuus lisääntyy ja musiikilliset vuorovaikutustaidot kehittyvät. Oppilas kykenee itsenäiseen harjoitteluun, osaa arvioida edistymistään ja kykenee löytämään tarvittaessa uudenlaisia lähestymistapoja ja ratkaisumalleja.

Sisältö

Vähintään seuraavan ohjelmiston harjoittaminen C-kurssin ohjelmistoluettelon mukaan:

- etydejä opettajan harkinnan mukaan
- kaksi konserttoa tai vastaavaa teosta eri säveltäjiltä
- kaksi sonaattia tai vastaavaa teosta eri säveltäjiltä
- kolme pienimuotoista säestyksellistä ja/ tai soolosävellystä eri säveltäjiltä
- asteikkoja ja kolmisointuja
- suuttimen valmistusta (oboen- ja fagotinsoittajilla)

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintymisen lukuvuosittain

II Kurssisuoritus

Oppilas valmistaa vähintään 25 minuuttia kestävä ohjelman, joka sisältää teoksia eri tyylikausilta vähintään C-kurssin ohjelmistoluettelon mukaan:

- yksi konsertto tai vastaava sävellys
- yksi sonaatti tai vastaava sävellys
- yksi pienimuotoinen säestyksellinen tai soolosävellys

Osa ohjelmasta soitetaan ulkoa ja lisäksi soitetaan teknisen valmiuden koe:

- kolme etydiä, joista soitetaan lautakunnan valitsema
- asteikkoja ja sointukulkuja lautakunnan valinnan mukaan

Arviointi

asteikolla 1-5 (täsmennettynä asteikolla 1 – 25)

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

musiikin laaja oppimäärä

säveltäjäpailun C-kurssi, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumisen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Vaskipuhaltimien soiton peruskurssi 1 (käyrätorvi, trumpetti, pasuuna, bari-tonitorvi, tuuba)

Tavoitteet

Oppilas oppii instrumenttinsa soittotekniikan ja äänenmuodostuksen alkeita, tutustuu instrumentilleen tehtyihin helppoihin sävellyksiin ja saa valmiuksia esiintyä pienimuotoisissa musiikkitilaisuuksissa.

Sisältö

Ohjelmiston harjoittaminen peruskurssin 1/3 ohjelmistoluettelon mukaan (kurssisuorituksessa esitettävä ohjelma mukaan lukien):

- etydejä ja harjoituksia opettajan harkinnan mukaan
- kuusi sävellystä
- asteikkoja ja kolmisointuja asteikkoliitteen mukaisesti
- prima vista –soittoa

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintymisen lukuvuosittain

II Kurssisuoritus

- kaksi etydiä, joista soitetaan lautakunnan valitsema (käyrätorvessa kaksi transponoituna in Es ja in B)
- kaksi pianosäestyksellistä sävellystä, joista vähintään toinen ulkoa
- asteikkoja ja kolmisointuja lautakunnan valinnan mukaan
- prima vista -tehtävä

Arviointi

suoritettu / uusittava

prima vista suoritettu / uusittava

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 1, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumiseen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vaskipuhaltimen soiton peruskurssi 1

tuubansoiton C-kurssi

Vaskipuhaltimien soiton peruskurssi 2 (käyrätorvi, trumpetti, pasuuna, bari-tonitorvi, tuuba)

Tavoitteet

Oppilaan soiton perustekniikka ja äänenmuodostus sekä hänen kykynsä musiikilliseen ilmaisuun kehittyvät. Hän tutustuu eri tyylikausia edustaviin instrumentilleen tehtyihin helpohkoihin sävellyksiin. Oppilaan esiintymiskokemus karttuu erilaisissa musiikkitilaisuuksissa.

Sisältö

Ohjelmiston harjoittaminen peruskurssin 2/3 ohjelmiston mukaan (kurssisuorituksessa esitettävä ohjelma mukaan lukien):

- etydejä opettajan harkinnan mukaan
- kuusi pianosäestyksellistä sävellystä
- asteikkoja ja kolmisointuja asteikkoliitteen mukaisesti
- prima vista –soittoa

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintymisen lukuvuosittain

II Kurssisuoritus

- kolme etydiä, joista soitetaan lautakunnan valitsema (käyrätorvessa kaksi transponoituna in D, Des ja C)
- kaksi pianosäestyksellistä sävellystä, joista vähintään toinen ulkoa
- asteikkoja ja kolmisointuja lautakunnan valinnan mukaan
- prima vista -tehtävä

Arviointi

asteikolla 1-5

prima vista suoritettu / uusittava

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 2, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumiseen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vaskipuhaltimen soiton peruskurssi 2

Vaskipuhaltimien soiton peruskurssi 3 (käyrätorvi, trumpetti, pasuuna, bari-tonitorvi, tuuba)

Tavoitteet

Oppilas hallitsee instrumenttinsa soittotekniikan ja äänenmuodostuksen perustaidot, tuntee instrumentilleen sävellettyä eri

tyylikausia edustavaa musiikkia ja kykenee ilmaisemaan itseään musiikin keinoin. Oppilas saa lisää esiintymisvarmuutta ja kykenee pienimuotoisten musiikkikokoonaisuuksien esittämiseen konserttitilanteissa. Oppilas kykenee musisoimaan yhdessä toisten kanssa pienissä kokoonpanoissa ja puhallinorkesterissa.

Sisältö

Vähintään seuraavan ohjelmiston harjoittaminen peruskurssin 3/3 ohjelmistoluettelon mukaan (kurssisuorituksessa esitettävä ohjelma mukaan lukien):

- etydejä opettajan harkinnan mukaan (soitinkohtaisesti transponoituna tai eri klaaveissa)
- kuusi pianosäestyksellistä sävellystä
- asteikkoja ja kolmisointuja asteikkoliitteen mukaisesti
- transponointia (käyrätorvi ja trumpetti)
- prima vista –soittoa

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintyminen lukuvuosittain

II Kurssisuoritus

- viisi etydiä, joista soitetaan kaksi lautakunnan valitsemaa (trumpetissa toinen transponoitava in A tai in C ja käyrätorvessa yhteensä kaksi etydiä transponoituna in E ja in H)
- kaksi erityylistä pianosäestyksellistä sävellystä, joista toinen mieluiten sonaatti tai vastaava laaja-muotoinen sävellys. Vähintään toinen sävellyksistä soitetaan ulkoa.
- asteikkoja ja kolmisointuja lautakunnan valinnan mukaan
- prima vista -tehtävä

Arviointi

asteikolla 1-5

prima vista asteikolla 1-5

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 3, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumiseen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vaskipuhaltimen soiton peruskurssi 3

Vaskipuhaltimien soiton I kurssi
(käyrätorvi, trumpetti, pasuuna, bari-
tonitorvi, tuuba)

Tavoitteet

Oppilas kehittää monipuolisesti soittotekniikkaansa ja tutustuu peruskurssitasoa vaativampaan eri tyylikausia edustavaan instrumentilleen sävellettyyn musiikkiin. Oppilas harjaantuu itsenäiseen työskentelyyn, hänen musiikillinen ilmaisukykynsä laajenee ja esiintymistaitonsa varmistuvat. Oppilas kykenee musiikilliseen vuorovaikutukseen musisoidessaan yhdessä toisten kanssa.

Sisältö

Vähintään seuraavan ohjelmiston harjoittaminen I kurssin ohjelmistoluettelon mukaan:

- etydejä opettajan harkinnan mukaan
- kolme laajamuotoista sävellystä (sonaattia, konserttoa tai vastaavaa)
- kolme pienimuotoista sävellystä
- kaikki duuri- ja molliasteikot sekä kolmisoinnut
- transponointia ja eri klaavien hallintaa soitinkohtaisten vaatimusten mukaan
- prima vista –soittoa

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintyminen lukuvuosittain

II Kurssisuoritus

- viisi etydiä, joista soitetaan kaksi lautakunnan valitsemaa (erilaiset transponoinnit ja klaavit soitinkohtaisten vaatimusten mukaan)
- yksi laajamuotoinen sävellys
- yksi pienimuotoinen sävellys
- asteikkoja ja kolmisointuja lautakunnan valinnan mukaan
- transponointinäyte (käyrätorvi ja trumpetti) soitinkohtaisten vaatimusten mukaan
- prima vista -tehtävä

Arviointi

asteikolla 1-5

prima vista asteikolla 1-5

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

vaskipuhaltimen soiton peruskurssi 3/3 musiikin perusteet 5, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumiseen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vaskipuhaltimen soiton I kurssi

Vaskipuhaltimien soiton C-kurssi
LISÄOPETUS

Tavoitteet

Oppilas hallitsee eri musiikkityylien edellyttämiä tulkintatapoja ja soittotekniikoita. Hän harjaantuu ylläpitämään monipuolista ohjelmistoa sekä suunnittelemaan ja esittämään kohtalaisen laajoja musiikkikokonaisuuksia konserttitilanteessa. Oppilaan musiikillinen ilmaisukyky monipuolistuu, esiintymisvarmuus lisääntyy ja musiikilliset vuorovaikutustaidot kehittyvät. Oppilas kykenee itsenäiseen harjoitteluun, osaa arvioida edistymistään ja kykenee löytämään tarvittaessa uudenlaisia lähestymistapoja ja ratkaisumalleja.

Sisältö

Vähintään seuraavan ohjelmiston harjoittaminen C-kurssin ohjelmistoluettelon mukaan:

- etydejä opettajan harkinnan mukaan
- kaksi laajamuotoista teosta (sonaattia, konserttoa tai vastaavaa)
- kaksi pienimuotoista teosta
- asteikkoja ja kolmisointuja
- orkesterikirjallisuutta eri aika- ja tyylikausilta
- transponointia tai eri klaavien hallintaa soitinkohtaisten vaatimusten mukaan
- trumpetti: perehtyminen C-trumpetin soittoon

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintymisen lukuvuosittain

II Kurssisuoritus

Opiskelija valmistaa vähintään 25 minuuttia kestävän ohjelman, joka sisältää teoksia eri tyylikausilta C-kurssin ohjelmistoluettelon mukaan:

- neljä etydiä, joista soitetaan lautakunnan valitsema
- yksi laajamuotoinen teos
- yksi pienimuotoinen teos (trumpetissa kaksi)
- asteikkoja ja kolmisointuja lautakunnan valinnan mukaan
- näytteitä orkesterikirjallisuudesta
- näyte transponoinnista tai eri klaavien hallinnasta soitinkohtaisten vaatimusten mukaan

Osa ohjelmasta soitetaan ulkoa ja kohdat a), d), e) ja f) voidaan soittaa erillisenä kokonaisuutena (ns. teknisen valmiuden koe).

Arviointi

asteikolla 1-5 (täsmennettynä asteikolla 1 – 25)

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

Musiikin laaja oppimäärä säveltäpailun C-kurssi, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumisen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Kamarimusiikki ja vanha musiikki

Tavoitteet ja sisältö

Oppilas oppii sijoittumaan laajempaan musiikilliseen kokonaisuuteen, sopeutumaan ja tuomaan osaamisensa yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Hän tutustuu niin musiikin historian eri tyylikausiin kuin myös erilaisiin yhtyekokoonpanoihin sekä saa esiintymistilaisuuksia.

Opetus- ja työmuodot

Yhteismusisointi aloitetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja taitojen kehityksessä mahdollisuudet osallistua erilaisten kokoonpanojen, kuten duot, triot, kvartetit ja vanhan musiikin ryhmät, toimintaan lisääntyvät.

Yhteismusisointi kuuluu oppilaan opintoihin musiikin perustasolla vähintään kolmen lukuvuoden ja musiikkiopistotasolla vähintään kahden lukuvuoden ajan. Suunnitelma oppilaalle mieluisaan ja sopivaan yhteismusisointiin osallistumisesta kirjataan yhdessä oman opettajan kanssa henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan.

Opetuksen määrä vaihtelee oppilaan ja kamarimusiikkiryhmän osaamistason ja tavoitteiden mukaan.

Ohjaajina toimivat joko oppilaan oma opettaja tai kamarimusiikin / vanhan musiikin opettajat.

Arviointi

sanallinen palaute
osallistumismerkintä

Puhallinorkesteri

Tavoitteet

Oppilas tutustuu orkesterisoiton perusteisiin ja oppii vuorovaikutustaitoja muiden soittajien kanssa. Monipuolisen puhallinorkesterikirjallisuuden avulla oppilaat tutustuvat musiikin eri tyyleihin ja esityskäytäntöihin. Konsertit ja muut yhteistyöproduktiot kehittävät esiintymistaitoa ja monipuolista luovaa ilmaisua. Oppilaan nuotinlukutaito kehittyy ja hän oppii kuuntelemaan omaa soittoaan myös soitinsektiossa ja koko orkesterin osana sekä harjaantuu seuraamaan kapellimestarin johtamista ja toisia soittajia. Oppilas

oppi työkentelemään orkesterinsa vastuullisena jäsenenä.

Sisältö

Orkesterissa harjoitettava ja esitettävä ohjelmisto koostuu helpoista ja helpohkoista puhallinorkesterikappaleista, joita tarpeen vaatiessa voidaan harjoitella myös oman instrumenttiopettajan johdolla. Orkesterissa harjoiteltavan ohjelmiston avulla tutustutaan soittamalla rytmin, soinnin, dynamiikan ja harmonian perusteisiin.

Opetus- ja työmuodot

Oppilas osallistuu viikoittaisiin harjoituksiin sekä esiintymistilaisuuksiin etukäteen ilmoitetun suunnitelman mukaisesti. Yhteismusointi kuuluu oppilaan opintoihin perustasolla vähintään kolmen lukuvuoden ajan.

Arviointi

sanallinen palaute
osallistumismerkintä

Kuorolaulu

Tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Kuorossa opetetaan kuorossa laulamista ja toimimista. Monipuolisen ohjelmiston avulla kuorolaiset tutustuvat musiikin eri tyyleihin ja esityskäytäntöihin. Kuoroharjoitusten alussa pidettävässä äänenharjoitusosudessa harjoitellaan äänenkäytön ja laulamisen perusteita. Kuorossa laulaminen kehittää kuorolaisen yhteismusisointikykyä, musiikin perusteiden taitoja ja korvan herkkyyttä. Konsertit, oopperaprojektit ja muut yhteisproduktiot kehittävät esiintymistaitoa ja monipuolista luovaa ilmaisua. Kuorolaisena toimiminen opettaa myös vuorovaikutustaitoja. Erilaisilla luottamustehtävissä ja pitkäjänteisessä työskentelyssä kuorolainen oppii vastuullisuutta.

Opetus- ja työmuodot

Kuorolaiset osallistuvat säännöllisesti kuoron viikoittaisiin harjoituksiin ja lukuvuositilaisille kuoroleireille sekä esiintyvät kuoron konserteissa ja muissa esiintymisissä. Viikoittaista opetusta on kuoron tason mukaan 90 – 150 min.

Kuorot

Oppilaat voivat laulaa seuraavissa Helsingin Konservatorion ja Suomen Kuoro-opiston yhteisissä kuoroissa, joita ovat

Galante-valmennuskuoro,
Lapsi- ja nuorisokuoro Galante,
Suomalaisen Poikakuoron juniorit,
Suomalainen Poikakuoro,
All 4 Voices ja

Kamarikuoro Audite.

Myös muut kuin konservatorion oppilaat voivat tulla mukaan kuoroihin. Kuorojen koelaulut järjestetään syyslukukauden alussa.

Avain musiikin perusteisiin

Tavoitteet

Avain musiikin perusteisiin on tarkoitettu 7-9-vuotiaille oppilaille. Tavoitteena on kehittää mm. yhteismusisointitaitoja, korvakuulolta soittamista ja nuotinlukutaitoa, kuuntelu- ja keskittymiskykyä, musiikintuntemusta, motorisia taitoja sekä omaa ilmaisua ja luovuutta. Oppilaat myös tutustuvat toisiin konservatoriossa musiikkia opiskeleviin samankäisiin lapsiin.

Sisältö

- monipuolista ohjelmistoa laulaen ja soittaen
- tutustumista rytmi- ja melodiasoittimiin
- soitinsovituksien toteuttamista
- korvakuulolta ja nuoteista soittamista
- musiikkiliikuntaa ja rentoutumista
- improvisointia eri tavoin
- musiikin kuuntelua

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 60 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan

Suoritukset

Osallistuminen opetukseen sekä mahdollisiin esiintymisiin

Arviointi

sanallinen palaute
osallistumismerkintä

Musiikin perusteet 1, alkava

Tavoitteet

Oppilas osaa laulaa ja merkitä muistiin melodioita ja rytmejä, tunnistaa musiikin teorian peruskäsitteitä kuten perussanas-toa, nuottien ja taukojen aika-arvoja, tahtiosoituksia, nuottikirjoituksen periaatteita ja etumerkinnot yhteen etumerkkiin asti.

Sisältö

Opetusmateriaalina käytetään suomalaisia runosävelmiä. Niiden avulla opitaan musiikin perusasioita, kuten

- g-avain
- nuottinimet ja oktaavialat (1- ja 2-viivainen)
- laulunimet: do, re, mi, fa, so, la
- rytmiooppia: tasajakoinen tahtilaji (erilaisin aika-arvoin)
- ääniraudan käytön harjoittelua

- intervallit priimistä suureen terssiin (solmisaation avulla)
- Opetus- ja työmuodot
Ryhmäopetusta 45 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan
Suoritukset
I Osallistuminen opetukseen
II Osallistuminen kuulusteluihin
a) kirjallinen koe
b) laulukoe
Arviointi
Opettaja arvioi suoritukset asteikolla 1-5.
Edeltävät suoritukset
avain musiikin perusteisiin (valinnainen suoritus)
Korvaavat suoritukset
jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 1, jatkava

- Tavoitteet
Oppilas osaa laulaa ja merkitä muistiin yksinkertaisia melodioita ja rytmejä, tunnistaa musiikinteorian peruskäsitteitä kuten perussanastoa, nuottien ja taukojen aika-arvoja, tahtiosoituksia, nuottikirjoituksen periaatteita ja etumerkinnät kahteen etumerkkiin asti.
- Sisältö
Opetusmateriaalina käytetään suomalaisia runosävelmiä. Niiden avulla opitaan musiikin perusasioita, kuten
- nuottinimiä
  - sävellajeja: duuri ja luonnollinen molli 2 etumerkkiin asti
  - rytmiooppia: tahtiosoitukset 3/4 ja 5/4 erilaisin iskualoin, vaihtuva tahtilaji 2/4 <> 3/4
  - laulunimistä lisäksi: ti
  - intervalleista lisäksi: kvartti ja kvintti
  - ääniraudan solfanimen määrittelemine
- Opetus- ja työmuodot
Ryhmäopetusta 45 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan
Suoritukset
I Osallistuminen opetukseen
II Osallistuminen kuulusteluihin
a) kirjallinen koe
b) laulukoe
Arviointi
Opettaja arvioi suoritukset asteikolla 1-5.
Edeltävät suoritukset
musiikin perusteet 1, alkava
Korvaavat suoritukset
jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 2, alkava

- Tavoitteet
Oppilas osaa laulaa ja merkitä muistiin yksinkertaisia tonaalisia melodioita ja rytmejä, tunnistaa musiikinteorian peruskäsitteitä kuten perussanastoa, nuottien ja taukojen aika-arvoja, ymmärtää erilaisia tahtiosoituksia ja tahtilajeja sekä nuottikirjoituksen periaatteita.
- Sisältö
Opetusmateriaalina käytetään suomalaisia laulusävelmiä. Niiden avulla opitaan musiikin perusasioita, kuten
- oktaavialat: kolmiviivainen oktaaviala
  - rytmiooppia: synkooppi, kohotahti
  - tahtiosoitukset: 4/4 ja C erilaisin iskualoin
  - laulunimistä lisäksi: fi ja si
  - intervalleista lisäksi: seksti, septimi ja oktaavi
  - sävellajit: kolmeen ylennys- ja alennusmerkkiin
  - asteikot: harmoninen ja melodinen molli
- Opetus- ja työmuodot
Ryhmäopetusta 45 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan
Suoritukset
I Osallistuminen opetukseen
II Osallistuminen kuulusteluihin
a) kirjallinen koe
b) laulukoe
Arviointi
Opettaja arvioi suoritukset asteikolla 1-5.
Edeltävät suoritukset
musiikin perusteet 1, jatkava, vähintään tyydyttävän (2/5) tiedoin
Korvaavat suoritukset
jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 2, jatkava

- Tavoitteet
Oppilas osaa laulaa ja merkitä muistiin yksinkertaisia tonaalisia melodioita ja rytmejä, tunnistaa sointufunktioita, musiikinteorian peruskäsitteitä kuten perussanastoa, nuottien ja taukojen aika-arvoja, ymmärtää erilaisia tahtiosoituksia ja tahtilajeja sekä nuottikirjoituksen periaatteita.
- Sisältö
Opetusmateriaalina käytetään suomalaisia laulusävelmiä. Niiden avulla opitaan musiikin perusasioita, kuten
- oktaavialat: pieni oktaavi
  - rytmiooppia: synkooppi, kohotahti

- tahtiosoitukset: 2/2 ja alla breve – symboli erilaisin iskualoin, 2/8, 6/8 sekä kolmivaihtoiset tahtilajit
- laulunimistä lisäksi: ta, di ja ri
- intervalleista lisäksi: ylinouseva kvartti ja vähennetty kvintti
- sävellajit: neljään ylennys- ja alennusmerkkiin
- sointufunktiot ja niiden tunnistaminen kuuntelemalla: toonika-, subdominantti- ja dominanttisoinnut
- kolmisointujen laadut: duuri, molli ja vähennetty

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 45 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen

II Osallistuminen kuulusteluihin

a) kirjallinen koe

b) laulukoe

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset asteikolla 1-5.

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 2, alkava vähintään tyydyttävän (2/5) tiedoin

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 3, alkava

Tavoitteet

Oppilas osaa laulaa ja merkitä muistiin taidemusiikissa käytettyjä tonaalisia melodioita ja rytmejä, tunnistaa musiikissa esiintyviä sointukulkuja ja osaa analysoida niitä.

Sisältö

Opetusmateriaalina käytetään länsimaista taidemusiikkia, minkä avulla opitaan musiikin perusasioita, kuten

- nuottiaavaimista basso- eli f-avain
- oktaavialat: suuri oktaavi
- rytmiooppia: 1/32 –nuotti, trioli poikkeusjakona
- laulunimistä do:n vaihto, helpot modulaatiot
- sävellajit: viiteen ylennys- ja alennusmerkkiin
- kolmi- ja nelisointujen eri muodot, kaikki asteet, sointuanalyysi

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 60 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen

II Osallistuminen kuulusteluihin

a) kirjallinen koe

b) laulukoe

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset asteikolla 1-5.

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 2, jatkava vähintään tyydyttävän (2/5) tiedoin

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 3, jatkava

Tavoitteet

Oppilas osaa laulaa ja merkitä muistiin tonaalisia ja modaalaisia melodioita ja rytmejä, tunnistaa keskeisimpiä sointukulkuja kuuntelemalla, osaa laulaa yksinkertaisia melodioita prima vista.

Sisältö

Opetusmateriaalina käytetään suomalaisia laulusävelmiä. Niiden avulla opitaan musiikin perusasioita kuten nuottinimiä, duuri- ja mollisävellajeja, rytmiooppia, säveltäpailua ja prima vista -laulua.

- rytmiooppia: tahtiosoituksista 2/1 ja 4/2
- intervalleista lisäksi: nooni ja desimi sekä kaikki ylinousevat ja vähennetyt oktaaviin asti
- sävellajit: renessanssin moodit, kvinttiympyrä
- sointuoppi: kadenssikuuntelu
- diktaatteina rytmejä sekä 1-äänisiä ja helppoja 2-äänisiä melodioita

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 60 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen

II Osallistuminen kuulusteluihin

a) kirjallinen koe

b) laulukoe

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset kollegan avustamana asteikolla 1-5.

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 3, alkava vähintään tyydyttävän (2/5) tiedoin

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 4

Tavoitteet

Oppilas tutustuu länsimaisen taidemusiikin kulttuuriperintöön, oppii kuuntelemaan

musiikkia ja sanallisesti kuvailemaan kuulemaansa musiikkia. Kurssilla saatavat tiedot lisäävät oppilaan musiikillista yleissivistystä ja tukevat hänen instrumentti- ja yhteismusisoinnin opintojaan.

Sisällöt

Opetuksen sisältönä ovat

- soitintuntemuksen perusteet
- musiikin tyylikaudet keskiajasta 1900-luvulle, aikajana, yleiset piirteet, eri tyylikausia edustavan musiikin kuulonvarainen tunnistaminen
- musiikin yleiset piirteet, teoksia, musiikin lajeja ja säveltäjiä barokista romantiikkaan
- yleiskatsaus musiikkiin ja muihin taiteisiin

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta, musiikin kuuntelua, keskusteluja, ryhmätöitä ja esseitä sekä 4-5 konserttikäyntiä

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen ja konserttikäynteihin

II Opettajan antamien tehtävien tekeminen

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset asteikolla 1 – 5.

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 3 (kurssit voidaan suorittaa myös yhtä aikaa)

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi

Musiikin perusteet 5

Tavoitteet

Oppilas osaa laulaa ja merkitä muistiin länsimaisen taidemusiikin tonaalisia ja modaalisia melodioita ja rytmejä, tunnistaa musiikinteorian käsitteitä kuten perussastoa, kadenssaalisia kulkuja, erilaisia tahtilajeja ja niiden perinteisiä esityskäytäntöjä, nuottikirjoituksen moniselitteisiä periaatteita.

Sisältö

Opetusmateriaalina käytetään katkelmia länsimaisen taidemusiikin merkkiteoksista renessanssista myöhäisromantiikkaan. Niiden avulla opitaan musiikin perusasioita kuten intonaation vaihtelua, kadenssien tunnistamista, modaalisten asteikkojen eroa duuri- ja mollisävelläisiin, perustahtilajien lisäksi yhdistetyt ja tavallisimmat vaihtojakoiset tahtilajit, säveltapailua ja prima vista –laulua sekä 1- ja 2-äänisten melodioiden kirjoittamista kuuntelun perusteella.

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 90 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen

II Osallistuminen kuulusteluihin

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset kollegan avustamana asteikolla 1-5.

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 4, vähintään tyydyttävän (2/5) tiedoin

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 6

Tavoitteet

Oppilas osaa analysoida pienimuotoisia länsimaisen taidemusiikin teoksia, tunnistaa musiikinteorian käsitteitä kuten perussastoa, soitujen funktioita, erilaisia soitumuotoja, kadenssaalisia kulkuja, erilaisia tahtiosoituksia ja niiden perinteisiä esityskäytäntöjä, nuottikirjoituksen moniselitteisiä periaatteita.

Sisältö

Opetusmateriaalina käytetään katkelmia länsimaisen taidemusiikin merkkiteoksista renessanssista myöhäisromantiikkaan. Niiden avulla opitaan musiikin perusasioita kuten lisää nuottinimiä, klaaveja, kadenssien ja laajempien soitumuotojen ja tunnistamista ja muodostamista, modaalisten asteikkojen eroa duuri- ja mollisävelläisiin, perustahtilajien lisäksi yhdistetyt ja tavallisimmat vaihtojakoiset tahtilajit.

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 90 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen

II Osallistuminen kuulusteluihin

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset kollegan avustamana asteikolla 1-5.

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 5, vähintään tyydyttävän (2/5) tiedoin

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 7

Tavoitteet

Oppilas osaa kirjoittaa annetun basson-sävelen ja numeromerkintöjen perusteella

kolmi- ja nelisointujen eri muodot ja tavallisimmat muunnosoinnut sekä hallitsee äänenkuljetuksen perusteet kirjoittaen ja soittaen.

Sisältö

Sointujen numeromerkinnät, sointujen funktionaalinen yhdistäminen, hajasävelten käyttö ja soolomelodian säestäminen. Oppimateriaalina käytetään barokin aikakaudella sävellettyä musiikkia.

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 90 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen

II Osallistuminen kuulusteluihin

Arviointi

Opettaja arvioi suorituksen kollegan avustamana asteikolla 1-5.

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 6, vähintään tyydyttävän (2/5) tiedoin

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

musiikin perusteet 5 ja 6

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi

Musiikin perusteet 8

Tavoitteet

Oppilaan musiikillisen kulttuuriperinnön tuntemus syvenee, hän saa lisää valmiuksia kuunnella musiikkia ja kuvailla kuulemaansa. Kurssilla saatavat tiedot lisäävät oppilaan musiikillista yleissivistystä ja tukevat hänen instrumentti- ja yhteismusisoinnin opintojaan.

Sisällöt

Opetuksen sisältönä ovat

- soitintuntemus

- musiikin tyylikausien kertaaminen keskiajasta romantiikkaan

- 1900-luvun musiikin suuntauksia

- suomalainen ja skandinaavinen musiikki

- musiikin historian (populäärit) lähdemateriaalit

- katsaus musiikkiin ja muihin taiteisiin erityisesti 1900-luvulla ja pohjoismaissa

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta, musiikin kuuntelua, keskusteluja, ryhmätöitä ja esseitä, esitelmiä sekä 4-5 konserttikäyntiä

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen ja konserttikäynteihin

II Opettajan antamien tehtävien tekeminen

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset asteikolla 1 – 5.

Edeltävät suoritukset

ARVIOINNIN KOHTEEN JA ARVIOINTIKRITEERIT
Instrumenttitaidot / Peruskurssit ja I kurssi

ARVIOINNIN KOHDE	ERINOMAINEN 5	HYVÄ 3	HYVÄKSYTTY 1
1. Tekninen suoriutuminen	Oppilaan esitykset ovat teknisesti varmoja ja hallittuja.	Oppilaan esitykset ovat teknisesti enimmäkseen varmoja ja melko hallittuja.	Oppilaan esityksissä voi havaita kehittymässä olevan tekniikan piirteitä.
2. Melodian ja harmonian käsittely	Melodian muotoilu on ilmeikästä ja linjakasta. Soitujen käsittely on johdonmukaista ja perusteltua.	Melodiat ja soitupohja erottuvat toisistaan. Melodian muotoilu ja harmonioiden käsittely on melko varmaa.	Esityksessä voi havaita melodioiden muotoilua sekä hetkittäistä pyrkimystä melodian ja soitupohjan erotteluun.
3. Tempon ja rytmin käsittely	Esitystempot sopivat hyvin teosten karaktääreihin. Rytmin käsittely on elävää ja agogiikka luontevaa.	Esitystempot ovat enimmäkseen hallittuja. Rytmin käsittely on selkeää eikä esityksessä ole suuria rytmivirheitä.	Esityksen tempo ja rytmihahmot säilyvät tunnistettavina.
4. Muodon hahmottaminen	Oppilas hahmottaa musiikillisia kokonaisuuksia kunkin tyyllilajin mukaisesti.	Oppilas pystyy hahmottamaan eri sävellyksien pienoismuotoja.	Oppilas pyrkii hahmottamaan säkeitä.
5. Dynamiikan käyttö	Dynamiikan käyttö on vivahteikasta ja perusteltua.	Oppilaan esityksissä on dynaamista vaihtelua.	Oppilaan esityksissä on jonkin verran nyansseja.
6. Äänenmuodostus ja soinnin hallinta	Äänenmuodostus on ilmeikästä ja teknisesti moitteetonta.	Oppilaan äänenmuodostus on perustaltaan terve.	Oppilas osoittaa pyrkimystä terveeseen äänenmuodostukseen.
7. Sävelpuhtaus ja intonaatio	Esityksien sävelpuhtaus on hyvä.	Esityksien sävelpuhtaus on enimmäkseen hyvä.	Esityksien sävelpuhtaus on paikoitellen kelvollinen.
8. Tekstin käsittely (laulajat)	Laulettava teksti on selkeää ja ilmaisuvoimaista. Eri kielten ääntäminen on moitteetonta.	Artikulaatio ja eri kielten ääntäminen on enimmäkseen selkeää.	Artikulaatio ja eri kielten ääntäminen on osittain selkeää.
9. Musiikillinen ilmaisu	Musiikillinen ilmaisu on rikasta ja eläytyvää sekä sävellyksien tyyllikausien mukaista.	Oppilas pyrkii elävään musiikilliseen ilmaisuun.	Oppilas osoittaa pyrkimystä musiikilliseen ilmaisuun.
10. Esiintyminen	Oppilaan esiintyminen on varmaa, vakuuttavaa ja luontevaa.	Oppilaan esiintyminen on kohtalaisen varmaa ja hän kykenee esittämään ohjelmansa harjoitetulla tavalla.	Oppilas pystyy esittämään ohjelmansa kokonaan läpi.
11. Prima vista	Nuotinluku on sujuvaa tempo oikea ja oppilas toteuttaa hyvin sävellyksen esityserkinnät.	Nuotinluku on varmahkoa vaikka tempo voi olla verkkainen ja horjuva.	Esitetty nuotinlukutehtävä on tunnistettavissa.
12. Muuta merkittävää	Oppilaan esityksissä voi olla muitakin huomionarvoisia piirteitä.		

Helsingin Konservatorio

Erinomainen 5	Esityksen kokonaisvaikutelma on vakuuttava, kurssitasoon nähden suurimmalta osaltaan erinomainen eikä miltään osin kovin puutteellinen.
Kiitettävä 4	Esityksen kokonaisvaikutelma on varma, siinä voi olla myös sekä erinomaisia että tason hyvä (3) piirteitä.
Hyvä 3	Esityksen kokonaisvaikutelma on kohtalaisen varma ja musikaalinen, eikä siinä ole merkittäviä soittoteknisiä puutteita.
Tyydyttävä 2	Esitys antaa paikoin musikaalisen vaikutelman, siinä voi olla myös sekä tason hyvä (3) että tason hyväksytty (1) piirteitä.
Hyväksytty 1	Esitys täyttää hyväksytyn tason. Kurssiohjelman hallinta jättää toivomisen varaa.

ARVIOINNIN KOHTEET JA ARVIOINTIKRITEERIT
Musiikin perusteet

ARVIOINNIN KOHDE	ERINOMAINEN 5	HYVÄ 3	HYVÄKSYTTY 1
1. Nuottikuva kirjoituksena	Oppilas hallitsee ja osaa lukea nuottikuvaa sekä tuottaa sitä erinomaisesti.	Oppilas ymmärtää ja osaa lukea nuottikuvaa sekä tuottaa sitä kohtalaisesti.	Oppilas osoittaa ymmärtävänsä nuottikuvaa auttavasti.
2. Nuottikuva hahmoina	Oppilas hallitsee eri hahmojen kuten intervallien ja sointumuotojen merkityksen sekä tehtävät erinomaisesti.	Oppilas ymmärtää eri hahmojen merkityksen ja tehtävät kohtalaisesti.	Oppilas ymmärtää joidenkin hahmojen merkityksen ja tehtävät auttavasti.
3. Sävellajit	Oppilas tuntee etumerkinnät, sävellajit ja moodit sekä niissä tarvittavat modaaliset ja kromaattiset muunnesävelet erinomaisesti.	Oppilas tuntee etumerkinnät, sävellajit ja moodit sekä niissä tarvittavat muunnesävelet kohtalaisesti.	Oppilas tuntee yksinkertaisimmat etumerkinnät, sävellajit ja moodit sekä niissä tarvittavat muunnesävelet auttavasti.
4. Rytmien käsittely	Oppilas hallitsee tahtiosoituksen, tahtilajin, tempon, rytmien ja poikkeusjaot sekä muodon perusteet erinomaisesti.	Oppilas ymmärtää tahtiosoituksen, tahtilajin, tempon, rytmien ja poikkeusjaot sekä muodon perusteet kohtalaisesti.	Oppilas tunnistaa tahtiosoituksen, tempon, rytmien ja poikkeusjaot sekä muodon perusteet auttavasti.
5. Melodian käsittely	Oppilas osaa kirjoittaa kuulemansa melodian nuottikuvaksi. Hän kykenee itsenäisesti harjoittelemaan esitettävää ohjelmistoa agogiikaltaan ja dynamiikaltaan sen edellyttämin tavoin.	Oppilas osaa kirjoittaa kuulemansa melodian nuottikuvaksi ja kykenee itsenäisesti harjoittelemaan esitettävää ohjelmistoa kohtalaisesti.	Oppilas osaa kirjoittaa kuulemansa melodian nuottikuvaksi ja kykenee itsenäisesti harjoittelemaan esitettävää ohjelmistoa auttavasti.
6. Harmonia	Oppilas tunnistaa intervallit, soinnut, funktiot ja laajennetut kadenssit.	Oppilas tunnistaa intervallit, soinnut, funktiot ja erilaisia kadensseja.	Oppilas tunnistaa joitakin intervaleja, sointuja, funktioita ja kadensseja.
7. Sävelpuhtaus ja intonaatio	Oppilas ymmärtää ja osaa toteuttaa tonaalisen ja modaalisen intonaation erityispiirteet.	Oppilas ymmärtää tonaalisen ja modaalisen intonaation erityispiirteitä.	Oppilas ymmärtää tonaalisen ja modaalisen intonaation erityispiirteitä suuntautuvasti.
8. Prima vista	Oppilas osaa etsiä sävellajin ääniraudasta, kykenee esittämään annetun tehtävän rytmiltään ja intonaatioltaan musikaalisesti.	Oppilas osaa etsiä sävellajin ääniraudasta, kykenee esittämään annetun tehtävän rytmiltään ja intonaatioltaan ymmärrettävästi.	Oppilas kykenee esittämään annetun tehtävän rytmiltään ja säveliltään auttavasti.
9. Äänenkuljetus	Oppilas hallitsee tyylinmukaisen äänenkuljetuksen, hajasävelten käytön ja kykenee soittamaan continuousäestystä.	Oppilas osaa äänenkuljetuksen perusteet sekä kirjoittaen että soittaen.	Oppilas ymmärtää äänenkuljetuksen perusteita ja tuottaa auttavasti sävelkudosta kirjoittaen ja soittaen.
10. Muuta merkittävää	Oppilaan suoritteissa voi olla muitakin huomionarvoisia piirteitä.		

Helsingin Konservatorio

Erinomainen 5	Suoritteen kokonaisvaikutelma on vakuuttava, kurssitasoon nähden suurimmalta osaltaan erinomainen eikä miltään osin kovin puutteellinen.
Kiitettävä 4	Suoritteen kokonaisvaikutelma on varma, siinä voi olla myös sekä erinomaisia että tason hyvä (3) piirteitä.
Hyvä 3	Suoritteen kokonaisvaikutelma on kohtalaisen varma, eikä siinä ole merkittäviä puutteita.
Tyydyttävä 2	Suorite antaa paikoin vaikutelman asian ymmärtämisestä, siinä voi olla myös sekä tason hyvä (3) että tason hyväksytty (1) piirteitä.
Hyväksytty 1	Suorite täyttää hyväksytyn tason. Kurssiin kuuluvien taitojen hallinta jättää toivomisen varaa.